

[Landbrugsministeren.]

disse materialer ikke er holdbare, må man have midler til, hvis man skønner det rigtigt, at nedsætte afdragsfristen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 377).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Bording): I det forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet, som her foreligger til behandling, foreslås bevillingen fra statskassen til jordkøbslån og byggelån forhøjet for finansåret 1950—51 fra 7,5 mill. kr. til 14,5 mill. kr., og maksimum for beløbene foreslås forhøjet fra 14 500 kr. til 15 500 kr., dog således at det i visse tilfælde kan stige yderligere med 2000 kr. til 17 500 kr., medens det tidligere i tilsvarende tilfælde højst kunne komme op på 16 000 kr. For landarbejderboligerne er der, ligesom for statshusmandsbrugene, foreslået hjemmel til at yde byggelån med kortere afdragstid ved opførelse af huse med andet materiale end almindeligt murværk. Jeg skal anbefale også dette lovforslag til vedtagelse i det høje landsting.

Wittrup: Det foreliggende lovforslag, som den højtærede landbrugsminister nu har gjort rede for, er i virkeligheden en i lovbeholdtgørelse nr. 72 af 26. februar 1949 forudsat lov, med andre ord en konjunkturlov, en lov som fornyes med kortere mellemrum for at følge konjunkturbægelsen.

De ændringer, som er sket fra den foregående lov, har den højtærede landbrugsminister i alt væsentligt redegjort for. Jeg kan sige det således, at normalt vil en sådan landarbejderbolig, et sådant landarbejderhjem, kunne etableres for 16 500 kr., men der er ventiler i loven. Priserne kan bevæge sig så stærkt, at det er nødvendigt at have sådanne ventiler, og der kan være forskellige forhold, der gør sig gældende i forskellige egne af landet. Dersom landbrugsministeriet bruger den dispensationsret, som det får ifølge lovforslaget, kan jordkøbsbeløbet for-

højes fra 1 000 til 1 500 kr. og byggebeløbet fra 15 500 kr. til 17 500 kr., så at lånene ialt kan andrage 19 000 kr. Jeg er meget glad ved disse ventiler. Det vil være ønskeligt, at det normale er tilstrækkeligt — det kan være nok for en landarbejder at forrente og afdrage det normale beløb —, men der kan meget vel under de herskende forhold være tilfælde, hvor det bliver nødvendigt at benytte dispensationsbestemmelserne, og det er jo da hensigten med loven, at det skal være gode og forsvarlige menne-skeboliger, der opføres.

Jeg har set mange af disse boliger landet over og glædet mig over dem, fordi de er ret smukke i deres fremtoning, det er hyggelige hjem at se på, og som regel har de en ret talrig børneflokk, der bevæger sig omkring disse boliger, som ligger i den frie og herlige natur og således er gode voksesteder for den næste slægt. De tjener nemlig to formål, at skabe gode voksesteder for den næste slægt og gode hjem for landarbejderne og så at fastholde den fornødne arbejdskraft ude på landet, hvor der er brug for den. Der har været en tilbøjelighed til at vandre fra landdistrikterne ind til byerne og stationsbyerne, også for lønarbejdere. Det er ikke underligt, at der har været denne tendens, fordi det ofte har været meget dårlige boliger, der har været til rådighed, og så er der een ting til, at landarbejdet er sæsonarbejde. Det er klart, at når boligforholdene er dårlige på landet og arbejdet er sæsonarbejde, så tvinger man netop arbejderne bort fra landdistrikterne. Her er et udmærket middel til at fastholde den arbejdskraft, der er brug for ude på landet, ved at tilbyde arbejderne boliger, som kan blive virkelige hjem. Det formål tjener den ændring, som dette lovforslag er undergået i det andet høje ting, med de højere lån, som muliggør, at der kan bygges virkelig gode hjem ude på landet for de landarbejdere, som skal virke der. Jeg takker den højtærede landbrugsminister, fordi han har givet tilslutning til disse ændringer og dermed været med til at forbedre loven, så at den bliver ført à jour, kommer på højde med tiden, og vi fortsat kan bygge disse hjem.

Med disse få bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Bækgaard: Også det foreliggende lovforslag kan jeg på mit partis vegne anbefale til vedtagelse. Det er ligesom for det foregående lovforslags vedkommende et udtryk for den prisstigning, der har fundet sted, at lånebeløbene nu også her føres